

QUINTUS DE SMYRNE, *La Suite d'Homère*. Tome II, livre V—IX. Texte établi et traduit par Francis Vian. «Collection des Universités de France», Paris, 1966, X + 225 p.

În volumul VIII din această revistă am insistat asupra calităților acestei noi ediții din care apăruse tomul I (cărțile I—IV)¹. Francis Vian și-a continuat lucrarea cu aceeași tenacitate, oferindu-ne un text cu ortografie unitară și cu un aparat critic pus la curent cu ultimele coniecturi (a se vedea, de exemplu, la versul 48 din VIII propunerea lui Fraenkel, care ar putea fi preluată în text: $\acute{\upsilon}\pi' \eta\acute{o}\iota$ sau $\acute{\upsilon}\pi' \alpha\lambda\theta\acute{\epsilon}\rho\iota$ în loc de $\acute{\upsilon}\pi' \eta\acute{\epsilon}\rho\iota$, păstrat de actuala ediție). În general se poate vorbi de o concepție conservatoare, care păstrează în text inconsecvențele manuscriselor, dar își permite să reconstituie în aparat filiația unor greșeli care ar porni din arhetipul ω ². Cartea a V-a cuprinde „Judecata armelor și moartea lui Aias”; cărțile VI—VII ne înfățișează „Isprăvile lui Euripil și Neoptolem”, cartea a VIII-a „Moartea lui Euripil”, cartea a IX-a „Sfârșitul isprăvilor lui Neoptolem” și „Sosirea lui Filoctet”. Notițele introductive la fiecare carte insistă mai mult asupra problemelor de compoziție și ne dau descrieri ale acțiunii cu tablouri de sincronisme foarte instructive. Se stabilesc, de asemeni, mai ales în notele bogate care însoțesc traducerea franceză, filiațiile cu izvoarele literare, — tragicii, compilațiile mitografilor, Apollonius din Rhodos și, bineînțeles, locurile homerice. În „Notes complémentaires”, relegate la sfârșitul volumului, vom afla, printre altele, două discuții documentate despre alegoria „drumului sfânt” al virtuții și despre problema hiaturilor; considerațiile referitoare la licențele de metrică și prozodie și în general comentariul particularităților de limbă ar fi putut să ocupe un loc mai important în cadrul acestei lucrări de ansamblu, care va rămâne pentru multă vreme una din cele mai reușite ediții de epică tirzie.

M. Nasta

MUSÉE *Héro et Léandre*, Texte établi et traduit par Pierre Orsini, Paris, Les Belles Lettres, 1968, XXXVI + 19 p. (duble).

Hero și Leandro a lui Musaios, această „floare tirzie a literaturii grecești” cum pe drept cuvânt a fost numită, ideal de epyllion alexandrin prin măsura și armonia ei (cuprinzând abia jumătate dintr-un cînt epic), a cunoscut o soartă extraordinară. Iubită în toate timpurile, ea a fost copiată în 36 de manuscrise și cunoaște un număr impresionant de ediții. Cele dintii datează din vremea apariției tiparului: prima pare să fie ediția aldină din 1494 (reeditată în 1517), la Veneția, cu versiune latinească, concomitent cu cea a lui J. Laskaris la Florența. Edițiile următoare se succed la foarte scurte intervale. Dintre cele mai vechi menționăm pe cea a lui Mathias Röver (Lugduni Batavorum, 1737), importantă atît pentru publicarea scholiilor, cît și pentru variante și notele editorului, și pe cea a lui C. F. Heinrich (Hannover, 1793), care posedă un indice complet. Ultima ediție critică importantă antebelică este cea a lui A. Ludwich (Berlin, 1929). După război ea a cunoscut trei ediții de seamă: a lui E. Malcovati (Milano, 1946), a lui Hans Färber (München, 1961), conținînd în continuare toate textele antice care

¹ Cf. Studii clasice, VIII (1966), recenzia de la p. 329—331.

² Pentru discutarea problemei arhetipului vezi recenzia citată mai sus, p. 330—331.